

Pavol Zemko

K Zaosekovej autobiografii

1

¹ Oslavy 60.výročia úmrtia vdp. Ludovíta Gašpara – Zaoseka pred jeho rodným domom a odhalenie Pamätnej tabule na rodnom dome, 9.júna 1968; kňaz v prvom rade je vsdp. ThDr. Martin Hrbča, ktorý o Zaosekovi napísal báseň: *So srdcom plným vd'aky*. Báseň predniesla Marienka Milotová.

1

Text neprešiel jazykovou úpravou

1.vydanie, 15 s.

Elektronická publikácia

ISBN 978 – 80 – 89979 – 29 – 5

Pre Haulikov inštitút
Vydavateľstvo Ivona Matúšová

Trnava 2021

ZAOSK - VEĽKÝ HUMORISTICKÝ SPISOVATEĽ

Hneď na úvod si Vám dovoľím položiť jednu otázku: Kedy hovoríme, že tomuto človeku môžeme právom prisúdiť titul „*veľký*“? Myslím si, že je to vtedy, keď niekoho realisticky zhodnotíme a posúdime, z jednej i z druhej strany, aby sme sa dozvedeli pravdu. Lebo častokrát sa stáva, že mnohí sú len za svojho života „*veľkí*“, alebo len keď sú vo významnej funkcii, ale po jej skončení, prípadne po ich smrti sa zrazu zistí, že tá ich „*veľkosť*“ bola len akousi nafúknutou bublinou. A tak mnohí z opačnej strany sa zase nevedia dočkať, kedy im budú môcť zvolať v zmysle tragickej stredovekej axiomy: *< Zomrel kráľ? Nech žije nový kráľ! >*

My sme sa tu zišli z príležitosti 180 výročia od jeho narodenia, aby sme si uvedomili, že rímskokatolícky kňaz a humoristický spisovateľ bol „*veľkým človekom*.“ *Pán Ježiš si do práce vo svojej vinici povoláva len koho On chce, lebo ako nám hovorí Sväté písmo: „Mnoho je povolaných, ale málo vyvolených“.* A Pán Boh si vybral práve jeho. Veľký Boh si povolal svojho služobníka a povýšil ho za svojho kňaza naveky: *Ty si kňaz naveky, podľa radu Melchizedechovho.*

Jeho „*veľkosť*“, je ale aj v jeho literárnom diele. A tak keď po rokoch seriózne hodnotíme túto osobnosť, ako som spomínal pred chvíľou, nespľasla jeho veľkosť, nezanikla jeho sláva, ba práve naopak, musíme si položiť ruku na srdce, že nás jeho napísané slovo ešte pri štúdiu mnohých prekvapí svojou veselosťou, konkrétnosťou, ľudskosťou, ale najmä kňazskou pokorou a ľudskou poníženosťou. Preto mu musíme právom priznať, že to bol „*veľký človek!*“

Ved' už aj táto spomienka je toho dôkazom, ako aj zaradenie mena *Ludovíta Gašpara* do najvýznamnejšej publikácie Matice slovenskej - Riznerovej: „*Bibliografie písomníctva slovenského na spôsob slovníka od najstarších čias do konca roku 1900 s pripojenou bibliografiou archeologickou, historickou, miestopisnou a prírodovedeckou,*“² kde má náš *Zaosek* svoje dva hutné odstavce, ktoré presne spomínajú jeho literárnu tvorbu.

Z nej ma najviac upútali jeho dve diela: štyridsať stranovú knižôčka – „*Tridsaťročné jubileum farárskeho uradovania velebného pátra Zaoska*“³ a článok v časopise *Kresťan* od *Zaoseka*, roľníka a literáta pod názvom „*Niečo o < štýle > Zaoskovom v ktorom on ľúbi písať.*“⁴

V týchto prácach sa v plnej miere ukazuje jeho veľkosť, keď sa priznáva k roľníckemu pôvodu, ale aj k svojmu ľudu, ktorému slúži. Ako správny slovenský kňaz svojej doby chce, aby ho ľudia porozumeli, preto im hovorí ľudovým štýlom napodobňujúc nášho Majstra Ježiša Krista, ktorý pre porozumenie svojho evanjelia rozprával v podobenstvách – ako hovorí *Zaosek* – pre sedliakov jednoducho; o ovečkách a vlkovi, sejbe a kúkoli, vinici, pluhu, ba aj o volovi.⁵ *Zaosek* chváli notárov, že sa aspoň napoly držia ľudového štýlu reči a to v tom, že: „*Na našich vidiekoch samé také cedule chodia - polovička je vo vysokom štýli napísaná po maďarsky, čo náš ľud nerozumie, ale na spodku máš veľkými písmenami vytlačené po slovensky: < a peniaze so sebou doniesť nezabudnite.>*“⁶

² Porov. Rizner, L. 1904. *Bibliografie písomníctva slovenského na spôsob slovníka od najstarších čias do konca roku 1900 s pripojenou bibliografiou archeologickou, historickou, miestopisnou a prírodovedeckou*, s. 6 – 7.

³ Porov. Knihtlačiareň Juliusa Zhorellu vo Veľkých – Topolčanoch 1904.

⁴ *Kresťan*, roč. VII, 1900, č. 24, s. 7 – 8.

⁵ *Tamže.*

⁶ *Tamže.*

Zaosekova veľkosť je predovšetkým v tom, že si rád robí sám zo seba žarty: „Teda pretože ja švagor Zaosek zostal som literátom a bár sebe i ja vypijem liter rád' a ty snád' aj dva a včas potreby pre guráž aj tri, z toho ešte nenasleduje, že musím vo vysokom štýli liter – rádskom ľudu písať. Vieš my roľníci máme tú vlastnosť, že sme bojazliví; v kostole máme bázeň Božiu a pred vyššími úrady pánskymi bázeň služobníkov ponížených. Po krčmách sme ale smelí, opovážliví a múdri; aj vo vysokom štýli ľúbime našich kamarátov kapacitovať, lebo vtedy sme liter – rádi. Lež máme aj nepeknú, teda ošklivú obyčaj, že keď chceme vo vyššom štýle a múdro niečo rychtárovi a notáriusovi povedať, sa najprv podgurážime s jednou litrou; a keď chceme ísť do fary farárovi tiež niečo múdreho povedať, vypijeme si aj dve litry, a potom v tak vysokom a múdrom štýle im všetkým nadáme, že to oni ani len nerozumejú, že prečo a začo? No a zaosek takýmto liter – rádom nechce byť, čo potom čbery pomyjové prechadzuje vysokým štýlom a veľkým gurážom.“⁷

Máme sa čo učiť! Zaosek nás učí! Nezabúdajme na jeho diela, pripomínajme si ich a čítajme ich!

⁷ Tamže.

ZAOSKOV OPOJ, 4. SEPTEMBRA 2010, II.ROČNÍK SÚTAŽE ⁸

Nedávno som opätovne počul veľmi pekný a pre nás poučný vtip: Pán farár mal sviatok a deti v zastúpení svojich rodičov mu chodili vinšovať a nosili mu darčeky; pán farár darček vždy vzal do rúk a povedal: Á, tam je nový sveter. Ako to viete, spýtal sa Peťko? No, vieš, pán farár vie všetko! Potom prišla Zuzka a nasledovalo to isté: Pán farár chytil darček a povedal, že tam bude nová voda po holení. Ako to viete, čudovala sa Zuzka? No, pán farár vie všetko! Deti boli z toho užasnuté. Netušili, že pán farár ich rodiny veľmi dobre poznal a tak vedel, že ak Peťko donesie darček tak len z textilu, ktorého majiteľom bol jeho otec, alebo že Zuzkina mama pracovala v drogérii a tak darček musel byť len z tohto fachu. No do tretice prišiel s darčekom i malý Ferko. Krabička však bola celá premočená a pán farár hneď sebaisto poznamenal, á tak sa asi trošku uvoľnil uzáver dobrej slivovice, ktorú mi poslal otecko, bol totiž krčmárom. Prebral darček, prstom prešiel po rozmočenom papieri a olízal. Vtom sa zarazil a usmiaty malý Peťko prekvapenému pánu farárovi vysvetľoval, že ako darček mu s rodičmi kúpili malého psíka a ten sa asi cestou pocikal.

Teda vie pán farár vždy skutočne všetko?

Opojský rodák Ľudovít Gašpar sa stal pánom farárom v Dlhom Poli. Sám o tom píše vo svojom životopise: „Roku 1874 v jaseňi mi ponúkli dlhopoľskú faru... Moje účinkovanie je také, ako hocktorého

⁸ Porov. ZEMKO, P. 2010. *Trnavskej arcidiecéza I. (Príležitostné homilie)*, s.21 - 24. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2010, 40 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 09 – 6.

ZEMKO, P. 2013. *Ján Nepomuk Palárik a jeho nasledovníci (Majcichovsko – trnavská štúdia)*, s. 37 – 39. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2013, 174 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 30 – 0.

iného farára. Ľud ma ešte nezunoval, ani ja som ľud nezunoval, lebo ma on vo všetkom podporuje, aj v tom, čo sa týka jeho duševného spasenia a to je teda jeho zásluha.“⁹ A preto predovšetkým pre nich píše humoristické práce a humorne ladené články a príbehy, ktoré boli uverejňované tak na Slovensku ale i v krajaných časopisoch v USA a v Kanade.¹⁰ Zaosek bol totiž presvedčený o tom, že humor je dar boží, ako to konštatuje vo svojom životopise: „On je pre ducha toľko, ako šafrán, d'umbier a zelené veci pre chudú polievku. Kto sa nevie a nechce smiať, je nie súci do neba, ale ta, kde bude plač a škripanie zubov.“¹¹

Ludovít Gašpar sa po kaplanských dedinských skúsenostiach v Štiavniku a v Pruskom dostáva ako kaplán na malé mesto – do Bytče a napokon do väčšej Nitry. No mestský život mu nevonía. Potvrdzujú to ešte aj slová z jeho životopisu: „V mestskom živote som veru nenašiel žiadnej radosti.“¹² A preto je veľmi rád, keď sa na dlhých tridsaťtri rokov usadí ako farár v Dlhom Poli, kde veľmi dobre pozná svojich dedinských farníkov; mal ich rád, záležalo mu na nich, dobre sa medzi nimi cítil a s nimi i zrástol – takpovediac až na smrť, lebo tam dožije a medzi nimi sa dá aj pochovať.¹³

Všetkým nám je Zaosekova dedinská obyčajnosť, ľudská jednoduchosť a literárna činnosť veľmi sympatická. A preto si na Zaosekovu veľkosť spomínáme jednak tu v Opoji ako i v Dlhom Poli tak z príležitosti jeho narodenia ako i jeho úmrtia, či tu pri slávnosti

⁹ ZEMKO, P. 2008. *Zaosekov Opoj*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2008, 20 s. ISBN 978 – 80 – 969930 – 1 – 7.

¹⁰ Porov. ZEMKO, P. 2010. *Ferkovi Hlavičkovi*. Ivona Matúšová, Trnava 2010.

¹¹ ZEMKO, P. 2008. *Zaosekov Opoj*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2008, 20 s. ISBN 978 – 80 – 969930 – 1 – 7.

¹² ZEMKO, P. 2008. *Zaosekov Opoj*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2008, 20 s. ISBN 978 – 80 – 969930 – 1 – 7.

¹³ Porov. ZEMKO, P. 2007. *Významní opojskí rodáci*, s. 25 – 32. Rímskokatolícka cirkev, farnosť, Opoj 2007, 48 s. ISBN 978 - 80 – 969806 – 7 – 3.

*Významných opojských rodákov 7. – 8. júna 2008, kedy sa uskutočnil aj prvý ročník súťaže v zbieraní a písaní slušných vtipov a veselých príbehov pod názvom Zaoseov Opoj.*¹⁴ *Vtedy pred dvomi rokmi sme si uctili pamiatku miestneho farára a maliara Alexandra Pavla Buznu ale i ďalších Významných opojských rodákov, ktorým sme odhalili pamätnú tabuľu na Obecnom úrade: vyšivačku Máriu Hollósyovú, maliara Jozefa Dóku a profesora Ferka Hlavičku.*¹⁵ *A bol to práve Ferko Hlavička, ktorý sa stal propagátorom jednak opojského nárečia – práve minulý rok sme tu v Opoji prezentovali jeho 1. časť;*¹⁶ *ale i opojského rodáka – kňaza a spisovateľa – Ľudovíta Gašpara – Zaoseka;*¹⁷ *no z odkazu Ferka Hlavičku si tu ctíme aj dielo majcichovského farára a dramatika, Jána Palárika, ktorému sme minulý rok odhalili pamätnú tabuľu na škole a obec Opoj je súčasťou združenia miest a obcí s palárikovskou tradíciou pod názvom Životnými cestami Jána Palárika.*¹⁸ *No obec, škola i mnohí jednotlivci sú podporovateľmi a členmi združenia Divadelno – speváckeho súboru Jána Palárika v Majcichove, ktorý každý rok usporadúva literárnu súťaž Palárikovi nasledovníci a teraz i ďalší – druhý – ročník Zaosekovho Opoja 2010.*¹⁹

¹⁴ Porov. ZEMKO, P. 2007. *Cirkev v Opoji*, s. 48 - 50. Majcichov: DSSJP, 2007, 64 s. ISBN 978 - 80 - 969709 - 3 - 3.

¹⁵ Porov. ZEMKO, P. 2007. *Významní opojskí rodáci*, s. 33 - 38. Rímskokatolícka cirkev, farnosť, Opoj 2007, 48 s. ISBN 978 - 80 - 969806 - 7 - 3.

¹⁶ Porov. HLAVIČKA, F. 2009. *Nárečový slovník obce Opoj 1. časť*. Opoj: Obecný úrad, 2009, 91 s.

¹⁷ Porov. TRHÁČOVÁ, K. 2008. *Zaosek. 100. výročie úmrtia*. Majcichov: DSSJP, 2008.

Porov. ZEMKO, P. 2008. *Zaosekov Opoj*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2008, 20 s. ISBN 978 - 80 - 969930 - 1 - 7.

¹⁸ Porov. www.janpalarik.sk

¹⁹ Porov. www.dssjp.sk

ZAOSEKOV OPOJ, 10. SEPTEMBRA 2011, III. ROČNÍK SÚŤAŽE ²⁰

Eduard Sándorfi, novinár, redaktor, nýrodný buditel', literárny a ľudovovýchovní pracovník, rímskokatolícky kňaz (5. apríla 1869 Bošáca – 6. januára 1936 Vrbovce), ktorého 75. výročie smrti si tiež v tomto roku pripomíname, ešte za Zaosekovho života „pod tlač usporiadal“ ²¹ a vydal v „Budínpešti“ ²² Zaosekove humoristické spisy. ²³

*V ich **Predmluve** píše, že pri ich vydaní mal na zreteli zvlášť tzv. slovenských vzdelancov, ktorí nechcú čítať po slovensky vydané odborné knihy, ba ani v spisoch pre obyčajný ľud nenachádzajú primeraný duchovný pôžitok.*

*Sándorfi poznajúc Zaosekove práce verí, že im každý porozumie, **kto bárs len ako tak láme tú nenávidenú slovenčinu.** ²⁴ A dodáva, práve naopak vyzdvihujúc ojedinelú hodnotu našej jednoduchej a ľahko pochopiteľnej milovanej slovenčiny, že Zaosekova práca nám podáva **take poklady ducha spisovateľského, akých v inej reči nik nenajde.** ²⁵ Preto Sándorfi chváli bohatstvo jeho **hlbokých myšlienok a dobrodušného humoru,** ²⁶ ktoré sú ako pestrofarebná jarná lúka obsypaná utešenými kvetmi, ktorých krása **prevyšuje v istom smysle***

²⁰ ZEMKO, P. 2013. *Ján Nepomuk Palárik a jeho nasledovníci (Majcichovsko – trnavská štúdia)*, s. 37 – 39. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2013, 174 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 30 – 0.

²¹ SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska*. Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky. Budínpešť 1902. Predmluva, s. I. – V.

²² Porov. *Tamže*.

²³ *Tamže*.

²⁴ SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska*. Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky. Budínpešť 1902. Predmluva, s. I. – V.

²⁵ *Tamže*.

²⁶ *Tamže*.

akékoľvek divotvory umelých záhradníkov. ²⁷ *Obsah Zaosekových prác – zväčša prevzatých z dedinského, sedliackeho, života – je akoby vydarená fotografia so zvláštnou príchutou mravného poučenia. Zaosek v nich kriticky predstavuje ľudskú pýchu, korhel'stvo, zlorečenie, zbabelosť, zaostalosť, nemravnosť v politike, slovom všetkých sedem hlavných hriechov nášho ľudu slovenského,* ²⁸ *ale to tak milo, že nahnevať sa naňho nenie možno.* ²⁹

Sándorfiho práca okrem Zaosekovho vlastného životopisu ³⁰ nám prináša šesťnásť prác – spisov na stodvadsiatichsiedmych stranách aj so Zaosekovu fotografiou v kňazskej reverende s identifikáciou: *LUDVIK GÁSPÁR DLHOPOLSKÝ FARÁR.* ³¹ *Ôsmy spis spomínanej Sándorfiho práce obsahuje Dva listy I. a II.,* ³² *ktoré som tiež našiel pri surfovaní na internete prepísané na webovej stránke Zlatého fondu denníka Sme spolu s ďalšími tromi dielami: Chystanie sa jednej familie na horniacky kaliko - bál, Trnavský bál, rozpomienky na jeden trnavský piknik.* ³³ *V Sándorfiho práci sa nachádzajú i ďalšie Zaosekove spisy: Čudná pani* ³⁴ *a Čudný pán,* ³⁵ *ktoré si o chvíľu doslovne vypočujeme v Kultúrnom dome.*

Pozrime sa teraz konkrétne na IX. Zaosekov spis pod názvom: Panský oddiel z panorámy pekla. ³⁶ *V ňom Zaosek, kňaz a spisovateľ, tebe len pár obrázkov dl'a nákresu sv. evanjeliuma* ³⁷ *o pekle – večnom zatratení ukáže, aby si ho neohováral, že si to všetko len tak*

²⁷ Tamže.

²⁸ Tamže.

²⁹ Tamže.

³⁰ Porov. Tamže, s. 1 – 11.

³¹ Porov. Tamže, s. 12 – 127.

³² Porov. Tamže, s. 59 – 63.

³³ Porov. <http://zlatyfond.sme.sk/autor/113/Ludovit-Gaspar-Zaosek>

³⁴ Porov. SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska.* Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky. Budinpešť 1902, s. 36 – 39.

³⁵ Porov. Tamže, s. 40 – 44.

³⁶ Porov. Tamže, s. 64 – 72.

³⁷ Porov. Tamže.

z prsta vycical.³⁸ A tak sa spolu so Zaosekom teraz dobre pozrime cez kľúčovú dierku do pekla – večného zatratenia, kde nám humorista osadil štyri kategórie ľudí. **Pánom patrí všade prednosť a prvé miesto, tak aj tu na prvom a hlavnom mieste nájdeš:**³⁹ 1. vysokého úradníka Pontského Piláta, ktorí si už skoro 1900 rokov drhne a umýva svoje ruky,⁴⁰ ďalej sudcov; radných pánov; richtárov; výborníkov; prefektov a predsedov rozličných provincií, krajov, departmentov a stolíc všelijakých národov,⁴¹ 2. veľkostatkára a jeho kamarátov z mokrej štvrte, ktorí tak robili ako on; majiteľov fabrík; ľudí ocenených rôznymi vyznamenaniami,⁴² 3. dôstojných a velebných pánov: oni vyzerajú ako kňazi; sv. evanjelia ich každý rok spomínajú, ale v nich nič dobrého nepočuješ.⁴³ 4. no a napokon ešte ti jedného velebného duchovného otca zo starého zákona ukážem, jedného židovského farára a dekana menom „Heli“ – ho. Tento veľmi dobrý, tichý a znášavlivý duchovný páňko sedí na stolici so zlomeným krkom, lebo ako sv. písmo hovorí „šľak ho trafil.“ On nemal rád cirkevné a politické mrzutosti, mal rád pokoj s ľuďmi. Nemal rád, keď mu prišli s sponosmi. Patril medzi tých pokojamilovných velebníckov, o ktorých hovorí staročeská pieseň: **S každým svatý pokoj míti, - pri teplej peci sedeti, - dobré vínko upíjati, Hospodina vždy chváliti.**⁴⁴ S Héliom sú podľa Zaoseka v tomto pekelnom oddelení aj rodičia, gazdovia a vychovávateľia.⁴⁵ Drahí moji, Zaosek napokon všetkých potešuje a označuje nás ako jeden spoločný panský oddiel, do ktorého patria samí charakteru čistého, úcty – a statočnosťiplní, dobrí, úctiví, cvičení, fajnových manírov, seba povedomí ľudia, ktorí v ťažkých hriechoch ani počut' nechceli, lebo oni dl'a svojho svedectva, žiadneho nezabili, neobkradli,

³⁸ Porov. Tamže.

³⁹ Tamže.

⁴⁰ Tamže.

⁴¹ Porov. Tamže.

⁴² Porov. Tamže.

⁴³ Tamže.

⁴⁴ SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska*. Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky. Budínpešť 1902, s. 64 - 72.

⁴⁵ Porov. Tamže.

*nepodpaľovali a s každým pokoj mali a preto ani sa nespovedávali, lebo sa nemali z čoho spovedať. Alebo keď sa aj spovedali, nuž len to povedali, čo neporobili, ako ten farizej v chráme jeruzalemskom sa vypínal, že neni taký, ako iní ľudia, dráč, kmín, mordár atď., ale zato predsa neprišiel do neba, lebo hriešnik „publikán“ ho tam predbehol. No však vieš, čo povedal sv. Ján? Že aby sme sami seba neklamali a Duch svätý mu prisvedčil, že aj spravodlivý cez deň sedemkrát padne, to jest: často sa previní. Preto aj skôr nájdeš v nebi veľkého, ale kajúceho lotra, ktorý ako zločinec na kríži zomrel. „Ešte dnes budeš so mnou v raji“ povedal skonávajúci Spasiteľ, - a verejnú hriešnicu Magdalenu aj krivoprísazníka Petra a mnohých iných publikánov od východu a západu, ktorí sedia za stolom otca Abraháma, ako to Spasiteľ povedal. Ale farizea bez hriechov v nebi nehľadaj.“⁴⁶ Teda, drahí moji, ak sme spolu so Zaosekom dobre pozerali cez kľúčovú dierku do pekla – večného zatratenia, tak potom sme určite dobre pochopili, že všetci máme šancu dostať sa nie do pekla a byť večne zatratení, ale dostať sa do neba a byť spasení. Lebo Zaosek ďalej píše: **Brat môj drahý! Ja nezmyšľam s peklom teba strašiť. Dost', keď Boh spravodlivý sám vyhráza sa ním prostopašnému hriešnikovi, čo je zaiste len dôkazom Jeho milosrdenstva, aby hriešnik do neho nepadol.**⁴⁷ A tu je onen morálny aspekt Zaosekovho humorného príbehu: nádej v milosrdenstvo Pána Boha.*

*Preto, bratia a sestry, vzácní hostia, spolu so Zaosekom dúfajme v Božie milosrdenstvo, napriek tomu, že jemu tak isto ako i nám svedomie vždy vyčíta naše hriechy. Zaosek sa k hriechom svojej mladosti sám priznáva vo svojom životopise takto: **Ponevác ale som každý deň so psy matke všetky sliepky porozháňal, posielala ma husy pást' pod vrby a na strniská pichľavé. Keď ale každý Boží deň***

⁴⁶ Tamže.

⁴⁷ SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska*. Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky. Budínpešť 1902, s. 64 - 72.

dochádzaly do domu samé štafety, telegramy, telefony plné žalôb proti mne a falošní svedkovia detskí, že som ich ubil, jednému hubu natrhol, vrabce vyberal a nohavice trhal, s vršku dolu sa sánkoval po nohaviciach a ich dral, že som báchal palicu na vrbu, v ktorej boli sršne a tie potom rozdráždené doštípaly nie len deti a husy, ale aj kravy; že som egreše kradol, malé deti štípal, ktoré som nemohol vystáť pre ich podobu a farvu cestovní; že som starej Rochle židovke okno vybil a hrniec masti paličkou cez okno shodil; susediňmu dieťaťu hrušku z ruky vytrhol, aj v sakristii s miništranty pre kamžu pobil atď.: na toľké inkriminácie hovorila matka: Dajže mi už tohto čerta preč z domu, nech už toľko nepokúša.“⁴⁸ Tento detský čert sa napokon polepšil, stal sa dobrým človekom, rímskokatolíckym kňazom, humoristom, ktorý určite už v nebi zakusuje radosť z Božieho milosrdenstva. To v konečnom dôsledku prajem i všetkým nám, účastníkom spomienkovej slávnosti 745. výročia prvej písomnej zmienky o Obci Opoj a 170. výročia Zaosekovho narodenia ako i 150. výročia Ďurčekovho farárskeho účinkovania v Opoji!⁴⁹ Amen.

⁴⁸ *Tamže*, s. 1 – 11.

⁴⁹ *Vdp. Andrej Ďurček (29. augusta 1816 v Jelšave – 17. júla 1878 v Trnave), náboženský spisovateľ a hlásateľ Božieho slova, administrátor opojskej farnosti (apríl – október 1861).* V literatúre sa dočítame, že v Opoji pred 150. rokmi pôsobil ako správca farnosti vdp. Andrej Ďurček. Zároveň si tiež pripomíname aj jeho 195. výročie narodenia. Jeho meno spomínajú i Mišianikove *Doplňky k Riznerovej Bibliografii slovenského písomníctva do konca XIX. storočia*. Komplexne Ďurčekovu *Personálnu bibliografiu* spracoval a v roku 1972 publikoval známy trnavský historik a veľký ctiteľ Trnavskej Panny Márie, PhDr. h. c. Hadrian Radváni. DSSJP Majcichov mu v roku 2011 udelila *Cenu Ludovíta Gašpara – Zaoseka – in memoriam*.

Literatúra a použité informačné zdroje

- *Kresťan*, roč. VII, 1900, č. 24, s. 7 – 8.
- *Kronika Obce Opoj od roku 2001*.
- POCISK, J. – URMINSKÝ, J. 2001. *Opoj. 735.výročie prvej písomnej zmienky o obci*. Opoj: Obecný úrad v spolupráci so Západoslovenským múzeom v Trnave, 2001, 112 s., ISBN 80 – 968579 – 8 – 3.
- RIZNER, L. V. 1931. *Bibliografia písomníctva slovenského na spôsob slovníka od najstarších čias do konca roka 1900. Diel druhý: G – K*. Turčiansky Sv. Martin: Matica slovenská, 1931, s. 6 – 7.
- SÁNDORFI, E. 1902. *Vybrané spisy humoristické Zaoska*. Budínpešť: Tlačou Kolomana Rózsua a jeho manželky, 1902, 72s.
- *Tridsaťročné jubileum farárskeho uradovania velebného pátra Zaoska*, 1904. Velké – Topolčany: Knihotlačiareň Juliusa Zhorellu, 1904.
- TRHÁČOVÁ, K. 2008. *Zaosek. 100. výročie úmrtia*. Majcichov: DSSJP, 2008, 32 s. ISBN 978 – 80 – 969896 – 3 – 8.
- ZEMKO, P. 2007. *Cirkev v Opoj*. Majcichov: Divadelno – spevácky súbor Jána Palárika, 2007, 64 s. ISBN 978 – 80 – 969709 – 3 – 3.
- ZEMKO, P. 2008. *Zaosekov Opoj*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2008, 20 s. ISBN 978 – 80 – 969930 – 1 – 7.
- ZEMKO, P. 2007. *Významní opojskí rodáci*, s. 33 - 38. Rímskokatolícka cirkev, farnosť, Opoj 2007, 48 s. ISBN 978 – 80 – 969806 – 7 – 3.
- ZEMKO, P. 2011. *Všetko, čo som o Zaosekovi napísal*. Trnava: Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2011, 39 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 17 – 1.
- ZEMKO, P. – MATÚŠOVÁ, I. 2017. *Ročenka Haulikovho inštitútu I. Od DSSJP k Haulikovmu inštitútu*. Trnava: Pre

Haulikov inštitút vydalo Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2017, 152 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 72 – 0.

- ZEMKO, P. 2021. *Ovládal umenie písať úsmevne*. Trnava: Pre Haulikov inštitút Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2021, 93 s. ISBN 978 – 80 – 89979 – 27 – 1.
- ZEMKO, P. – CZARNECKI, P. S. – HERDICS, GY. - ÁČOVÁ, B. – KLEMENT, M. – REČNÁ, S. – SNOPEK, P. 2021. *Povedať pravdu s úsmevom*. Trnava: Pre Haulikov inštitút Vydavateľstvo Ivona Matúšová, 2021, 100 s. Elektronická publikácia. ISBN 978 – 80 – 89979 – 28 - 8.